

NARODNI LIST

Glasiilo narodne stranke za Štajersko.

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštne proste. — Uredništvo: Graška cesta št. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K. za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 20 vinarjev ena petična vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Opomin somišljenikom narodne stranke!

Bliža se čas, ko bo imela narodna stranka za Štajersko svoj redni letni glavni zbor. Ta zbor mora biti veličasten, kakor je veličasten nameč, katerega si je stranka zapisala od prvega početka na svoj prapor. Ta zbor mora značiti nov uspešen korak naprej v delovanju nesebičnih rodoljubov Spodnje Štajerske za časa in položaju odgovarjajoč napredek v družabnem, narodnem in političnem življenju štajerskih Slovencev. Glavni zbor narodne stranke mora podati popolno jasnost o tem, ali je organizacija narodne stranke sposobna za narod uspešno delovati, ali ima pravico do življenja in ali ima podlago za prihodnost. Narodna stranka ne sme životariti, ampak mora živeti, kajti če življenja ni sposobna, tedaj nima pravice do obstoja. To poudarjamo popolnoma odkritosrčno, ker hočemo ali organizacijo, ki ima vsebino, ali je pa sploh nočemo.

Z ozirom na vse to velja naš prvi resen opomin okrajnim odborom narodne stranke, naj v prihodnjih tednih sami sebe revidirajo in presodijo ter dopolnijo, kar je treba in namestijo po potrebi, kar ne jamči za resno strankino delo, z zdravim namestilom. Mnogo narodnega in kulturnega dela se je preteklo leto izvršilo po Spodnjem Štajerskem, ki bi nikdar ne prišlo do izvršitve, če bi mi ne bili začeli z organizacijo. To so storili naši okrajni odbori, ki so marsikje res vzgledno delovali. Dokler so odločevala na Spodnjem Štajerskem le mariborsko in celjsko politično društvo, ni bilo veselja za delo, zdaj, ko so se vpregle delavne moči po okrajih v delovanje v domačem okraju, začel je ves narod nekako čutiti, da je poklican on k sodelovanju za svojo boljšo bodočnost, katere posamezni rodoljubi v oddaljenih mestih pač naravno niso mogli zagotoviti, naj bi bili kot posamezniki še tako marljivi. Naše trdno prepričanje je, da so okrajni odbori največjega pomena in da je življenje v istih odločnoče za bodočnost celokupne organizacije. Okrajni odbori pošiljajo svoje predsednike k rednim sejam glavnega odbora in določujejo torej tudi smer v vodstvu stranke. Dobri predsedniki okrajnih odborov

značijo obenem dober glavni odbor stranke. Zavedajte se tega, somišljeniki, in napravite prihodnje tedne povsod red v okrajnih odborih. Preštudirajte pa tudi natančno ves položaj v okrajih in poročajte o istem po svojem predsedniku ali namestniku pri seji glavnega odbora, katera se skliče še pred sklicanjem glavnega zbora stranke.

V drugi vrsti velja naš poziv našim somišljenikom v tem oziru, da začnejo pravočasno premišljevat, koga bodo volili še nadalje v osrednje vodstvo stranke. Člani glavnega odbora, ki bivajo v Celju, in člani izvrševalnega odbora odložijo pred glavnim zborom svoja njim lani zaupana mesta, da se glavnemu zboru varuje polna moč ob koncu leta, vodstvo poslov stranke za prihodnje leto izročiti možem svojega zaupanja. Pri naši stranki ne smejo vodilna mesta biti nekaka trajna pravica gotovih oseb. Da bode mogoče res delavnim močem priti do veljave, moramo strogo vstrajati pri določenih organizacijskih pravilih narodne stranke, da se ima glavni odbor in izvrševalni odbor vsako leto preustrojiti in iznova voliti. Na drugi strani pa moramo tudi odločno prositi, naj se nikdo ne obotavlja tozadevno prostodušno nasvete podajati, nikdo naj se pa tudi ne brani vpreči svoje moči v delo stranke, če ga v to zupanje somišljenikov kliče. Nikakor pa tudi ne kaže blagohotno prepustiti vse delo tudi v naprej dosedanjim odbornikom. Menjavajmo se in vsi se žrtvujmo, le tedaj bomo dosegli trajne uspehe!

V tretji vrsti opozarjamo, da treba za glavni zbor stranke že v naprej določiti točen dnevni red. Sklepi glavnega zbora narodne stranke lanskega leta so bili dalekosežnega pomena. Tudi bližnja prihodnost zahteva, da naš narodni, gospodarski in socialni položaj trezno preštudiramo in da se store na glavnem zboru sklepi, ki bodo tvorili nekako navodilo celi stranki za prihodnje leto. Naših sklepov ne bodo mogli prezreti tudi činitelji, ki odločujejo v našem javnem življenju, vlada, poslanci in razni zastopi. Vse naše zahteve se morajo spraviti v obliko točnih sklepov ter se določiti pota, po katerih bomo skusili uspehe doseči. Mnogo somišljenikov si je narodna stranka tekom leta pridobila; tudi ti naj se približajo z nasveti in predlogi in naj se do-

sedanjim delavcem stranke pridružijo kot svetovalci in sodelavci. Radi sprejmemo nasvete iz vseh strani, z veseljem sprejmemo delavoljne nove in še ne pristopivše, a že izkušene moči v svoj krog. Za sebe ničesar v stranki ne iščemo, zahtevamo pa tudi sodelovanje od vseh, ker vsi imamo dolžnosti nasproti skupnosti, nasproti narodu. Razmere so se zelo izpremenile, stari časi se nikdar več ne povrnejo. Vsakdo se bode moral kmalu odločiti, kje bode iskal mesta svojemu delovanju za skupnost, za narod. Da pa vsakdo za sebe premalo zmore, ni treba povdarjati. Združimo se torej vsi, ki bedo naroda čutimo, v nesebično organizirano enoto. Glavni zbor narodne stranke naj prerodi stranko, naj ji dovede nove sotrudnike in ji začrta nova pota delovanja.

Da se to zgodi, treba resnih priprav. K tozadevnemu delu vas pozivljamo, somišljeniki!

Kmečko vprašanje v državnem zboru.

Že v stari zbornici so se dvignili tuintam posamezni kmečki zastopniki, če so videli, da večina „ljudskih zastopnikov“ in vlada sama z nekakim zasmehom — bi lahko rekli — gre preko kmečkih zahtev na dnevni red. Toda ta poedini svarilni glas ni izdal mnogo in je bil navadno v resnici le glas vpijočega v puščavi. Pač se je dala kmečkemu stanu ob tej in oni priliki kaka drobina, najvažnejša, življenjska vprašanja kmečkega stanu pa so se obravnavala navadno le površno in brez pravega zanimanja.

V novo zbornico ljudskih zastopnikov pa je prišlo veliko število mož, ki se niso samo radi častihlepja dali voliti, ampak čutijo tudi v svojih srcih ljubezen do kmečkega stanu in imajo razumevanje njegovih potreb. In ker se je videlo, da le združitev vseh kmečkih zastopnikov v novi zbornici more dati kmečkim zahtevam pravi podarek, zato so se združili ti možje v svobodno agrarno ali kmetijsko skupino, ki ima, kakor piše vođa avstrijskih agrarcev Alfred pl. Simič v „dunajskem poljedelskem listu“, nalogo, „z vsemi silami, če treba, tudi z uporabo najradikalnejših

LISTEK.

V torek in petek.

(Novela. — Spisal Josip Korzeniowski.) (Dalje.)

Že sta bila iz krakovskega predmestja nasproti bernardincev.

Tedaj se je že enkrat ozrla in zapazila, da Mihael zalezuje svoj plen z uprtimi očmi. Skočila je ko lahkonožna srna po nekaj stopnicah v R-vo hišo.

Gotovo se spominjaš, da ima ta hiša prehod na senatorsko cesto in od tu na medeno cesto.

Tudi Mihael je stopil v ta hodnik, potem na prvo in drugo dvorišče in konečno skozi vrata na senatorsko cesto, kjer se je oziral na vse strani: cesta je bila polna ljudi, zanj pa je bila pustinja, kajti nje ni bilo tam.

Takoj se je obrnil in še enkrat obhodil dvorišča in hodnike, toda zaman. Vprašal je vratarja, toda ta ni nikogar videl. Nato je šel k hišniku in ga izpraševal, ako morda ne stanuje tukaj neki vpokojeni častnik s svojo hčerjo v črni obleki, s črnimi očmi in bledim obličjem.

Debeli, po tobaku smrdeči možiček je zmignil z rameni, se smejal Mihaelovemu zanimanju rekoč: „Takih stanovalcev ni v celi hiši.“

Nejevoljen in utrujen je korakal proti domu in je resno mislil na to, da bi si te nepotrebne misli izbil iz glave.

Tokrat pa njegov sklep ni bil dovolj močan. Kakor hitro se je namreč približal večer, mu je stopila črna obleka zopet pred oči in lahke nožice so skakale po njegovem srcu.

Zagrabil je toraj zopet klobuk in palico in odhitel zopet v Saški vrt.

Kakor hitro je vstopil v vrt skozi železno ograjo, je zapazil črno postavo in granatno modro suknjo.

Zelo vzradoščen je stopal premišljeno in počasi dalje, da bi je ne uplašil in se je skrbno ogibal vsakega srečanja z znanko v strahu, da bi ji utegnulo vprašanje po njenem stanovanju biti neprijetno.

Vsedla sta se zopet na ono klop. Mihael je šel večkrat mimo in zrl v blede, vedno lepi obraz in v te črne oči, ki se mu niso vmikale, ampak so bile, kakor se mu je zdelo, vprte vanj.

Ko se je nekako četrtrič bližal klopi, je zapazil,

da je pristopil k starcu drug ne posebno mlad častnik, ki pa je še nosil epolete, znamenje, da je bil še v aktivni službi, kliče:

„No, major, kako se počutite?“

„Slabo, kakor vedno!“ je zastokal major.

„Ne mučite se brez potrebe, major! Jaz vam imam nekaj važnega povedati, stopite sem!“

Major je vstal in dejal svoji hčeri:

„Počakaj tu, Marina, pridem takoj!“

Oba veterana sta šla svojo pot roko v roki, Marina pa je ostala na klopi.

V Mihaela se je porodila herojična misel. Pristopil je bliže k njej in se vsedel na drug konec klopi. Srce mu je močno bilo in zastajala mu je sapa v prsih.

Marina je sedela tu s povešenimi očmi, se delala, kakor bi ga ne videla in risala različne podobe s svojim dežnikom po pesku.

Ko je Mihael opazil, da se je major dovolj oddaljil, se je v duhu prekrižal, kakor bi hotel skočiti v Vislo, da bi jo preplaval, ker jo je hotel ogovoriti in vsaj enkrat slišati njen glasek, zato se ji je neopažen približal:

„Oprostite, milostljiva, da se vas neznanec upa ogovoriti. Bojim se namreč, da bi se ugodna

parlamentarnih sredstev skušati uresničiti upravičene zahteve avstrijskega poljedelstva. „Pravila te skupine“ — pravi dalje — „so mojstersko delo pametne taktike in omogočajo vsem narodnim in političnim strankam, solidarno (združeno) nastopiti za prirojene pravice na rodni grudi“.

„Velika in važna vprašanja čakajo rešitve. Razdolžitve kmečkih posestev, naravnost pogubonosno naraščanje pomanjkanja kmetijskih poslov in delavcev, **prememba davčnega sestava**, odstranjenje oderuškega prekupstva, ki se je vgnjezdilo skoro pri vseh poljedelskih pridelkih med proizvajalcem in konzumenti — vse to ne more dalje čakati rešitve in tozadevni nujni predlogi se morajo vsekakor vložiti v bodočem, jesenskem zasedanju in se mora o njih poimeno glasovati. Poimensko glasovanje je tem važnejše, ker se bo le tako videlo, kdo glasuje za nas in kdo proti nam.“

To so v glavnem kmetijska vprašanja, katerih se mora lotiti zbornica vsekakor letošnjo jesen. In da se bo to zgodilo, v to daje nam kmetovalcem up lepo število kmečkih zastopnikov, ki so se že do danes pridružili svobodni agrarni skupini ter se tako zavezali, da bodo delovali in glasovali za kmečke koristi. Nad 270 od 516 poslancev je že prijavilo svoj vstop v agrarno zvezo in prepričani smo, da do jesenskega zasedanja še naraste njih število. Vendar pa je svobodna agrarna skupina že danes tako močna, da ima nadpolovično večino vseh poslancev v svoji sredi in torej njene zahteve morajo priti do veljave.

Upamo in uverjeni smo, da bodeta naša kmečka zastopnika Roblek in Ježovnik, ki sta tudi med prvimi pristopila k tej skupini, v njej vrlo sodelovala posebno v korist naš štajerskih slovenskih kmetov.

Proti agentom.

Da preje in boljše razpečajo svoje blago, razpošiljajo velike trgovske tvrdke in tovarne potnike in agente po mestih, zlasti pa po deželi. Obsebi ni to nič napačnega, marveč koristi tako prodajalcem kakor kupcem. Ali kakor ima že vsrka stvar svojo dobro in slabo stran, tako je tudi z agenti in potniki. Najde se med njimi poštenjake, pa čestokrat tudi ne. Ti poslednji so pripravili ves stan agentov in potnikov ob dobro ime in zaupanje. Proti njim se skuša na razne načine nastopati. Pred kratkim je izdalo trgovinsko ministerstvo posebno naredbo, s katero opozarja razne urade in pa zasebnike na delovanje agentov. Ta naredba se smatra za nekak uvod k bodoči postavi o agentih.

Naredbo eni odobravajo, drugi obsojajo. Postavimo pa se na to ali ono stališče, dalekosežnega pomena ni in ne more biti, dokler bodo ostali vzroki za dosedanje nesolidno postopanje agentov neizpremenjeni.

Nekatere tvrdke in tovarne ne dajejo svojim potnikom in agentom stalne plače, ampak le tako zvano provizijo, t. j. procenite od svote za prodano in dobavljeno blago. Naravno, da se agenti potemtakem trudijo, da sklenejo kolikor mogoče več kupčij. Sredstva, ki se jih poslužujejo, se ne

smejo vedno nepoštena imenovati. Če hvali agent ponujano blago, ni to nič nepoštenega. To dela vsak prodajalec, ne izvzemši našega — sejmarija. Če si da od stranke podpisati naročilni list, ne da bi se bila stranka poprej o vseh pogojih poučila, se to tudi ne sme imenovati nepošteno in goljufivo. Drugače pa je, če popravi agent na naročilnem listu prvotno dogovorjeno količino v svoj prid, če zapiše n. pr. naknadno mesto naročenih 50 kg 500 kg. To je nepošteno. Proti temu se stranka dostikrat ne more niti braniti, ker je naročilni list resnično podpisala. Nepošteno je dalje, če izrablja agent lahkovernost kupčeve, če se n. pr. utihotapi v hišo, ko moža ni doma in tam ženo toliko časa nagovarja, da sklene kupčijo, katere se pozneje kesa.

Da so take kupčije mogoče, kriva je tudi nevednost našega ljudstva, ki se da z raznimi obljubami omamiti in se ne briga za pogoje, pod katerimi sklepa kupčije. Pri naših manjših trgovcih pa je vzrok takim kupčijam tudi nedostatek gotovega denarja. Po pogodbah imajo trgovci namreč kupljeno blago navadno v 4 mesecih plačati. Prodajalci in kupci pa vedo dobro, da v največ slučajih ne morejo svojih dolžnosti izpolniti, da plačajo šele čez pol leta in še pozneje. Prodajalec jim zato obesi več blaga in se zadovolji z majhnimi odplačili. Kupec se temu uda, ker bi sicer blaga sploh na up ne dobil. Ko bi imeli trgovci vedno denar na razpolago, kupili bi lahko za gotovino toliko, koliko potrebujejo in nič več.

Iz teh in še drugih razlogov bo imela gori-omenjena naredba zgolj formalen pomen. Dobro pa je vseeno, da se javnost opetovano opozori na nepošteno agente in da se le-tem vest nekoliko zrahlja. Bolj nego vsaka naredba in postava pa si more ljudstvo samo pomagati s tem, da kupuje le od domačih tvrdk in da postopa pri sklepanju kupčij zelo previdno.

Iz političnega sveta.

Deželni zbori in vlada.

Za sklicanje češkega deželnega zbora se vrši hud boj. Čehi hočejo, da se deželni zbor skliče in da sprejme novo volilno postavo, Nemci pa delajo na to, da se deželni zbor razpusti in se razpišejo volitve na podlagi stare volilne postave. Kakor vsa znamenja kažejo, bode vlada ugodila Nemcem. — Tudi kranjskega deželnega zbora vlada najbrž ne bo sklicala, ampak bode razpisala istotako nove volitve. — Na Tirolskem je vsled zadnjih krvavih dogodkov med Nemci in Lahi skoro gotovo možnost delovanja deželnega zbora pokopana.

Deželne finance in vlada.

Vlada je povabila vse deželne uprave na dogovor dne 30. septembra t. l. zaradi saniranja (ozdravljenja) deželnih financ (denarnih ali gmotnih razmer). Obenem je razposlala pole, katere obsegajo po 40 vprašanj. Iz tega bi se dalo sklepati, da vlada še v septembru ne namerava sklicati deželnih zborov.

Novi obrtni red

bo v petek, dne 16. t. m. uradno razglašen. Obenem izidejo še nekatere določbe k tej novi postavi. Posebno bo važna odredba, da morajo posredovalnice za službe odslej voditi natančno po-

slavno knjigo z imeni službo iščočih in službo-dajalcev ter uspeh posredovanja. S tem bodo ozdravljene razne zlorabe, ki so se vgnezdile zadnji čas posebno v posredovalnice za ženske.

Avstrijski državni dolg

znaša po poročilu komisije za državne dolgove — konec leta 1906 vsoto 9609'60 milijonov kron! V letu 1906 so povečali državni dolg za 196 milijonov kron! Obresti državnega dolga znašajo letnih 3845 milijonov kron.

Komedija v Hagu.

„Svetovni mirovni shod“, tako so nazvali visoki gospodje zborovanje, ki se že par tednov vrši v Hagu na Nizozemskem in ima namen, najti sredstva in pota, kako konečno priti do tega, da se razpori med državami razrešijo mirnim potom — in ne vedno z orožjem v roki, in kako v posledici s tem začeti na to, da se države počasi razorožujejo, t. j. zmanjšujejo svoje armade. Kakor znano, je to gibanje za svetovni mir začel pred leti ruski car, ki je v krasni okrožnici zapisal takrat zlate besede, da militarizem ugonablja ljudsko blagostanje in da je le težko breme za narode. In letos? — Ko je zastopnik Angleške na tem shodu izjavil, da hoče predlagati določen načrt, kako naj se takoj začne z razoroževanjem v posameznih državah, so izjavili: ruski car, avstrijski in nemški cesar, da se njihovi zastopniki ne bodo več udeleževali sej, ako bi to prišlo na razgovor. Vidimo torej, kako gnusna komedija se igra na stroške ljudstva.

Politični umor v Srbiji.

Umorili so vodjo srbske narodne stranke, Risto Popovića.

Pogajanja med Severno Ameriko in Japonsko

so se razbila, ker Japonci niso hoteli sprejeti pogojev, ki so jih stavile Združene severnoameriške države.

Dopisi.

Iz Vojnika.

Slovenski Joža v nemški obleki je zadnjič enkrat zopet vrlo in moško nastopal v „kavarni“ „Čardaš“ proti Slovencem, katerim pravi, da so: windische Hunde, windische Bakasch in druge take lepe priimke. — Že prav, poznamo vas dobro — ne jezi nas pa to prav nič, ker se tudi ne oziramo in ne hudujemo, če vidimo, da se kje v kaki luži valja in laja lačen pes, ki pa drugega ne zna, kakor lajati. Vse pa, kar se v Vojniku zgodi, je itak v večjo čast in slavo nemško — tako postanete tudi vi vedno vrednejši občan tržki in član vojniške nemške inteligence, ki vas še sprejme med svoje, če boste ustrajali pri svojem „delu“, ki vam ga še blagoslovi dim in pepel ranjkega hrastiča, ki ste ga spremili k zadnjemu počitku in ga položili v neusmiljeno in požrešno — peč!

Planinski sejm Savinske podružnice

pri Sv. Frančišku Ksaveriju obeta biti prav vesela neprisliljena prireditvev. Nekaj društev je že javilo svoj dohod, pričakuje se še pa od drugih naznanila. Kaničani pridejo v velikem številu, tudi iz Hrvaškega so se že javili udeležniki. Društvo pride tudi iz Slovenskih gor. Šoštanj-ska, Sv. Pavelska godba, tamburaši, navadni godci, petje je porok, da se nihče ne bo dolgočasil. Tudi Sokoli ne izostanejo. Gasilnih društev bo tukaj

prilika ne hotela več vrniti, po kateri sem nekaj dni tako vroče hrepenel. Potrudil se bom, da se bom kratko in jasno izrazil o tem, kar mislim. Ali mi boste, milostljiva, toliko naklonjeni, da me boste poslušali?“

„Česa se tiče, gospod? Prosim, kar govorite“, je odgovorila Marina in pri tem uprla svoje mične oči vanj.

Njen glasek je donel tako blagodejno. Beli zobčki, ki so se pokazali pri teh besedah, in pred vsem pa oni plamteči pogled iz teh očij je Mihaela popolnoma zmedel, da nekaj hipov niti besede ni mogel najti. Samo pogledal jo je s polnim izrazom ljubezni in bi to tudi nadaljeval, ko bi ona zopet ne izpregovorila:

„Jaz poslušam, gospodi!“

Zadušil je v sebi vzdih, se ozrl okrog, kako daleč je še major oddaljen, in začel živo:

„Moje ime je Mihael pl. St. Jaz sem uradnik v oddelku za notranje zadeve. Imam hišo na Losznu, ki mi zagotavlja neodvisnost.

Kdo ste vi, milostljiva, tega ne vem. Vidim samo, da ste mladi, lepi in hči častnika. Videl sem vas že pred nekaj dnevi tu v vrtu, iskal sem

vas dan za dnem in danes sem vas zopet našel v cerkvi. Tam ste goreče molili in bridko jokali.

Vi ste nesrečni, milostljiva, in še prosta, zato dovolite, da vas natančneje spoznam,

Bog mi pomagaj, da boste v mojem srcu dobili tolažbe, katere tako potrebujete. Presrečen bi bil, če bi mi ne vničili vseh nadaljnjih nad.“

Mihael je umolknil in tudi ona je molčala. Potem pa je nadaljeval s tresočim glasom:

„Ali ste hudi name, milostljiva?“

„Vaše besede, gospod“, je odgovorila ona zmedeno z mikavno rdečico na licih, „vaše besede imajo značaj resničnosti in odkritosrčnosti. Huda na vas ne morem biti, pač pa se čudim, da ste se tako slepo izpostavili usodi in prinašate tako neznanemu bitju tako veliko žrtve. Če jo jaz sprejemem?“

„Potem me naredite najsrečnejšega človeka, milostljiva gospica, mene, ki še pred par dnevi nisem našel nikjer niti spanja niti miru“, je vzkliknil Mihael ves oživiljen.

„Če bi se pa pokazalo, da jaz vaše žrtve nisem vredna?“

„To je popolnoma nemogoče“, je odgovoril Mihael. „Za to mi daje poročstvo vaša plemeni-

tost, uniforma vašega očeta in goreča molitev danes v cerkvi.“

„Hvala vam za vaše dobro mnenje“, je odgovorila z izrazom, ki je njen obraz še polepšal, in pomolila nežno ročico proti njemu, da jo je Mihael lahko prijel za prstke in jo poljubil. Nato je pobesila oči in nadaljevala:

„Znanja s tako častivrednim možem, kakor se mi vi zdite, nikdar ne morem odklanjati. Dovolite mi en pogoj!“

„Vsakega, tudi najtežjega!“ ji je segel v besedo.

„Danes“, je nadaljevala smeje, „sem morala pred vami bežati. Nikdar več me ne smete spraviti v zadrego s tem, da bi hoteli zvedeti moje stanovanje in ime.“

„Vaš ukaz mi bo svet, četudi ne morem zamolčati, koliko premagovanja me bo stal.“

Toda, kje in kedaj vas bom zopet videl? Ako mojega znanja ne odklanjate, se pravi to toliko, da dovoljujete, da vas ljubim in vam to tudi odkrito povem.

(Dalje prihodajtič.)

več, ker se isti dan dopoldne slovesno blagoslovi novi voz za društvo „Požarne brambe“ pri Sv. Frančišku. Konjiško učiteljsko društvo priredi takrat izlet v Savinske planine in se udeleži sejma. Razni spominski predmeti so že naročeni.

Vršila se bode gledališka predstava, predočila razne skioptične slike, na vrtiljaku se bodeš lahko vozil, keglje pobijal na zračnem kegljišču, metal rinkice, žoge itd. Srečolov bode zadovoljil vsakega, v planinskem muzeju bodeš zrl razne gore, vršace, prelaze itd. Angažiralo se je novodobno varijete-gledališče. Šumeče pivo, rujna vinska kapljica, brezalkoholna pijača, mrzla jedila, klobasice, janjec na ražnju, sveža prešičja pečenka, razne slaščice itd. bode v krepčilo želodcu. Ker bode gotovo velik promet, se je uvedla nalašč na slavnostnem prostoru pošta. Razglednice Frischaufove, šaljive, planinske in umetnostne je dobil odbor od najboljših svetovne tvrčke. Kupil si bodeš tudi lahko knjižico „Frischauf in njegovo delovanje v Savinskih planinah“. Kakor smo ravnokar izvedeli iz zanesljivega vira, se namesti na veseljem prostoru moderno urejena tiskarna in se izda poseben dnevnik, časnik resne in šaljive vsebine. Sedaj je še čas, če hoče kdo kaj inserirati v časopisu, naj takoj pošlje inserat Savinski podružnici Sl. plan. društva v Gornji-grad, da jih ona izroči, pa tudi članke in spise uredništvu lista. Na isti naslov naj se pošiljajo tudi darovani dobitki za srečolov. Vsak naj podpira to prireditvev po svoji moči ker je čisti dohodek „Planinskega sejma“ namenjen zakladu za zgradbo Frischaufove koče na Okrešlju.

Dne 1. septembra letos vse k Sv. Frančišku Ksaveriju blizu Gornjega grada. Po „Planinskem sejm“ se prirede izleti v Savinskih planinah. Dne 4. sept. se najbrž otvori Frischaufova koča na Okrešlju, v prid katere se vrši „Planinski sejm“.

Vstopnice se že dobivajo po 40 vinarjev v predprodaji, na sejmišču bodo dražje. Naj si vsak oskrbi vstopnico že sedaj. Tudi oni, ki ne bodo mogli na sejm, naj si kupijo vstopnico, s tem podpirajo narodno gospodarsko delovanje Savinske podružnice S. P. D. v Gornjem gradu.

Štajerske novice.

Še enkrat jugoslovansko ministerstvo! Ne more se nikoli dovolj odločno povdariti, da je zastopstvo Slovencev v ministerstvu nujna potreba. Prade bode v zvezi z nemškim Gradcem pri nas, vse ponemčil. Že mnogo let ni bil več noben štajerski Slovenec imenovan v sodni službi na Sp. Štajerskem. Vse se premesti na Kranjsko, k nam pa dajo Nemce. Kako daleč sega vpliv in vtisk nemškega Gradca v pravosodno upravo, jasno dokazuje dopis „Tagblata“ z dne 23. julija, v katerem se štajerskemu Slovincu dr. Mohoriču naravnost očita kot nekaka pregreha, zakaj se ni prosil za Brdo na Kranjskem, da bi na Štajerskem napravil mesto Nemcu. Odkod je „Tagblatt“ to izvedel? To je najjasnejši dokaz tesne zveze graškega nadsodišča z nemškimi časopisi. Iz tega nemškega Gradca nam prihaja iz zelo zanesljivih ust poročilo, da na vsak način pride na mesto umrlega Slovencev v Laško Nemeč Wagner. Celo vrsto starejših Slovencev se hoče preskočiti! — Pri graškem nadsodišču vlada najostudnejša, naravnost vlačnarska pokvarjenost, kakor je to po pravici očital tudi Nemeč Einspinner. Slovenci dobivajo naravnost migljaje, naj ne prosijo v kako mesto ali trg, če je tam le najti vsaj deseterico Nemcev. Ta barantija je sramotna za slovenski narod in avstrijsko pravosodno upravo. Naš odgovor bodi tem odločnejša zahteva višjega deželnega sodišča v Ljubljani za slovenske dežele, začasno pa zahteva jugoslovanskega ministerstva. Slovenski poslanci brez razlike strank se naj gredo solit z vsem svojim „velikim“ vplivom, če te malenkosti ne izposlušajo!

Beseda o volitvi v odbor Ciril-Methodove družbe. Ta volitev je dvignila mnogo prahu. Zakaj neki? Ali klerikalci nimajo v odboru svojih zastopnikov? Več nego dovolj! Še več bi jih imeli, če bi kompromisa ne bili odbili. Če iz volitev hočejo kake pritožbe kovati, se to pravi dlako v jajcu iskati, kakor je to dokazal dr. Korošec, ko je iz ničevega vzroka izstopil iz štajerskega narodnega sveta, ker mu občevanje in sodelovanje z nesomišljeniki smrdi. Mi se kot stranka nikakor nismo vmešavali v volitve družbe, preobrat so povzročili, kakor smo prepričani, ne iz strankarskih, ampak najboljših stvarnih vzrokov, slo-

venski visokošolci, ki so dokazali nezdrave razmere v dosedajnem vodstvu. Mi bodemo družbo kot narodno obrambno napravo z vsemi močmi podpirali ter mora zaključek računov koncem leta dognati, da je družba dosegla letos celo več dohodkov in uspehov nego lansko leto. Za to tudi z mirno dušo jamčimo. Na slovenski mladini je, da njeno navdušenje za družbo ne pojenja! Narodnoobrambena dela je še prav mnogo in nasprotnikov Ciril-Methodove družbe prav nič ne ovira na lastno pest to delo izvrševati, če jim družbino vodstvo smrdi. Pokažite svojo požrtvovalnost! Da so pa bili klerikalci vzrok, da se edinstvo pri volitvah ni dosegla, dokazuje slučaj Pahernik. „Slovenec“ poroča, da sta se dr. Korošec in dr. Vrstovšek najbolj branila, da bi bil za Štajersko izvoljen Franc Pahernik, ker je član narodne stranke. To je torej sprava, ako se kdo že iz tega vzroka izključi od volitve, ker je član narodne stranke? Drznost je v tem položaju o spravljalivosti govoriti. Pahernik je mlad sposoben mož, absolviran visokošolec, kot veleposestnik ob Dravi je v položaju ravno ob meji v družbinem duhu delovati. Dosegel je veliko število glasov ob državnozbornih volitvah za Slovence v nemških krajih Vižingi itd. ter je glavna opora in ustanovitelj družbine šole na Muti ter se trudi za ustanovitev slovenske šole v Marenberku, po svojih prispevkih za družbo je pa desetkratni pokrovitelj družbe in vendar — dr. Korošec je zahteval, da se ne sme izvoliti v vodstvo. Tu vidite spravljalivost!

Štajerski deželni zbor se bo — kakor smo sporočali — najbrž sklical okoli 15. septembra in bo zboroval do kakega 5. oktobra. Torej dobre tri tedne! Če pa se pomisli, koliko dela bi imel izvršiti, koliko novih, nujno potrebnih postav, posebej za kmetijstvo bi moral rešiti, potem moramo reči, da se vlada naravnost igra z ljudskimi koristmi, ako skliče deželni zbor samo za kratek čas. Še proračuna ne bo mogel v tem kratkem času dodobra pretresti. Ako pa prerešujemo deželni gmotni položaj, najdemo žalostno sliko. Še ni pokrit pomanjkljaj iz lanskega leta in že se kaže nov primanjkljaj za letošnje leto za kakih 500.000 kron, tako da bo narasel na 2 milijona in 500.000 kron. Vedno novi izdatki se pojavljajo in sicer v toliki meri, da jih sicer tudi naraščajoči davki ne morejo pokriti. In deželni zbor ki ima premišljevat o tem, kako ozdraviti deželne finance, ki ima vladi na Dunaju predložiti tozadevne svoje sklepe in zahteve, naj ima v to časa samo bore tri tedne; in v tem času naj reši tudi še nekatere nesrečne vloge iz prejšnjega zasedanja, naj razpravlja o splošni in enaki volilni pravici, ki se končno mora uvesti tudi za deželni zbor, naj stori še kaj koristnega za kmečko prebivalstvo — gospodje pri vladi na Dunaju so naravnost blazni, če mislijo, da je to mogoče. Že mi Slovenci imamo toliko perečih zadev in zahtev, da se za tozadevno posvetovanje porabi več tednov. Zahtevamo meščansko šolo zahtevamo pospešitev ustanovitve kmetijske šole, zahtevamo obrtno šolo, zahtevamo regulacijo mnogih potokov itd. itd. Vse polno starih, davno utemeljenih in še ne izpolnjenih zahtev imamo in njih rešitev mora končno priti. Iz vseh teh razlogov je pač jasno, da se vlada samo norčuje iz nas, ako skliče deželni zbor samo za tri tedne, in da je potrebno, da se da deželnemu zboru vsaj še enkrat toliko časa za resno delo.

„Slovenski Gospodar“. Zadnji številki se pozna, da je pomočil zopet dr. Korošec svoje umazano pero v strupeno gnojnico. Duševni revček Leskovar ni zmožen pisati tako divjaških napadov. Vse križem gre spet v zadnji številki: Roblek in Ježovnik sta popolnoma za nič, velikana Pišek in Rožkar sta najboljša poslanci v celem parlamentu — „študentje“ okoli „Narodnega Lista“ so sami osli, ki ne razumejo v politiki prav nič itd. itd. Mar naj odgovarjamo na vse to? Nam ne pride na misel. Slej ko prej vztrajamo na stališču: mirno svojo pot naprej, in kjerkoli najdemo kaj nezdravega, nastavimo nož ter razkrijemo gnulobo, in najsibo to tudi na dejanju in nehanju Njega Prezvzišenosti milostljivega gospoda dr. Korošca.

„Zbližujmo se!“ Pod tem naslovom je napisal ugledni hrvatski politik in poslanec dr. Pero Magdić iz Varaždina, znan tudi nam Slovincem izza mnogih shodov (Ljutomer, Ormož, Ljubljana itd.), znan pa posebno kot neizprosni zaščitnik medjimurskih Hrvatov, — članek, v katerem izvaja, da moramo v doglednem času Slovenci in Hrvati stopiti v eno vrsto v obrambo proti Nem-

cem in Madžarom. Oboji so v isti meri naši sovražniki, nobenemu ne moremo in ne smemo zapupati, in če so Hrvati za trenutek zaupali v treznost vsaj nekaterih madžarskih politikov, so se bridko varali, ker so našli najstrastnejše zatiralce hrvatskih pravic. Bodi nam to v vzgled, da ne smemo nikdar niti najmanj zapupati ne Nemcu in ne Madžaru, ampak stati mož ob možu na braniku za narodne pravice.

Slovenske občine celjskega glavarstva! Naravnost sramotno za narod je, kako malo se zmenijo nekatere občine za to, da so one poklicane varovati in braniti pravice slovenskega jezika, v prvi vrsti nasproti c. kr. uradam. Mnoge občine v celjskem glavarstvu še vedno sprejemajo samonemške dopise, in to celo take občine, katerih občinski odbori so v sejah sklenili slovensko uradovanje. To je žalostno in sramotno. Pozivljamo za danes občine Petrovče, Šmarje-okolica in Celje-okolica — naj vendar stopijo po robu in naj pokažejo glavarstvu in drugim uradam, da ne pustijo zaničevati slovenskega jezika. V kratkem bomo imenovali še nekaj občin, ki zanemarjajo svojo narodno dolžnost. — Slavno c. kr. glavarstvo pa pozivljamo, naj ne bije tako drzno v obraz naši zahtevi. Pričakovali smo od novega glavarja v tem oziru pravičnost, pa kakor vidimo, bomo morali tudi proti njemu začeti nastopati brezobzirno. Vrag bi bil, da bi on ne imel toliko moči, zapovedati svojim uradnikom od najvišjega do najnižjega, da ne izzivajo slovenskega ljudstva. Če mu je to ljubo, bomo začeli govoriti še bolj odkrito, in prepričan naj bo, da ne v našo škodo.

Slovenski krajni šolski sveti! Ne moremo zadosti glasno in ostro povdarjati in zahtevati od Vas, da pri sklepanju o ženskih učiteljskih osebah strogo pazite, ali so prošnice z nemškega ženskega učiteljskega v Mariboru. Te nadute nemške frajlice, ki se nočejo učiti slovenskega jezika, a bi vendar rade na naših šolah poučevale, naj čutijo, da za-nje na Slovenskem ni tal!

Javno vprašanje na bivšega mnogoletnega slovenskega državnega poslanca dr. Lavoslava Gregoreca v Novi cerkvi. Ali je res, da ste se Vi, kot tako zaveden „Slovenec“, kot bivši „voditelj“ naroda, kot mož, ki narodni stranki ob vsaki priliki očita protinarodno delovanje, da ste Vi se izrazili proti neki osebi približno sledeče: Mi duhovniki v našem okrožju bomo z vsemi silami delali na to, da ljudstvo ne bo hodilo k slovenskemu zdravniku v Vojniku, ampak k Nemcu dr. Breschniku — in to edino zato, ker je slovenski zdravnik dr. Žižek naprednjak, ki se tega ne sramuje javno priznati? Zahtevamo jasen in točen odgovor.

Surovi odgojitelji. Minolo nedeljo so pipe-ljali v Celje okoli 300 fantov iz nekega dunajskega „deškega zavetišča“. Lepo je, da grede z dečki po svetu, ter jim ga razkažejo, lepo je, da so fantje tako vrli godci, kakor so se pokazali v Celju, ko je njihova iz kakih 30 fantov, 10—15 let starih, obstoječa godba res dobro koncertirala. Lepo je tudi, če vlada med fanti disciplina, v kolikor je potrebna pri zdravem vzgojeslovju. Toda možje, ki vodijo fante okrog, niso vzgojitelji, — ampak surovi vojaki v civilni obleki. V tako mlada srca vbijati moreči vojaški duh, jim v mladih letih vbijati svobodo in ponosni nastop, jih lasati in psovati kakor fantaline, to daleč presega meje, do katerih lahko hvalimo dobrodelne naprave. Že na Dunaju se čujejo slabe reči o odgojiteljih v tem „Knabenhortu“. Dunajski listi so že nešteto krat ožigotali surovo postopanje učiteljev v tem zavodu nasproti fantom, pretepanje in lasanje fantov itd. Tudi v Celju se govore čudne reči. Fantje so spali v takozvani šmal-karsarni. Pripoveduje se, da so tam nekatere fante tako preteпали, da so hoteli uiti skozi okno. Tudi pri sprevedu, ki so ga imeli v nedeljo skozi mesto, so učitelji nekatere fante kar na ulici lasali, ne da bi se bili ti bogve kaj pregrešili. — To je surovost, ki jo moramo najstrožje obsojati. Če hočejo gospodje iz „knabenhorta“ res pokazati svoje učence, naj jih pripeljejo zdrave in sveže in ve-sele, naj jim puste se radovati narave, ta nedolžna srca, ne delajo pa naj z njimi nesmiselnosti, da jih pustijo po vojaško marširati mimo raznih generalskih in negeneralških uniform. Militaristični duh ni bil nikdar in ne bo vzgojevalen.

Požar v Celju. V noči od petka na soboto kmalu po polnoči je zgorelo pri Rakuschevi trgovini na dvorišču skladišče. Kdo je povzročil ogenj, se ne ve. Celjska požarna bramba se je po stari navadi „izvrstno“ izkazala. Nezadostno orodje,

neokretnost, počasnost — vse to jo odlikuje. Pri „altajč“ pojedinah je vedno bolj „delavna“. Tukajšnji bataljon pešpolka je bil takoj na mestu in je vrlo pripomogel, da se ogenj ni razširil. In to so tisti slovenski vojaki, ki jih je „vahtarca“ že za Rakuschevega županovanja vsak čas najpoglejše psovala in dela to še danes. Kadar se podajajo za nemškutarje in njih tisočake v nevarnost, so dobri, kaj?

Iz davčne službe. G. Rupert Brovet iz Brežic je imenovan za davkarja v Kozje. Tako so se brežiški nemškutarji zopet rešili enega — in njihove dušice so si oddahnile. Upamo pa, da nas finančno ravnateljstvo s kakim drznim imenovanjem na Brovetovo mesto v Brežicah ne bo izzvalo k skrajnemu odporu!

Odvetniški izpit je napravil v Gradcu g. dr. Ivan Fermevc, odvetniški koncipijent v Ljubljani.

V Novi cerkvi pri Celju je tamošnji dekan dr. Gregorec iz velike „ljubezni“ do „sromačkov“ minolo nedeljo ustanovil posojilnico. Čakal je z ustanovitvo, kakor je sam izpovedal, tako dolgo, da je dobil sedanjega novega bojevitega kaplana; prejšnji se namreč ni dal uporabljati za dekanove otročje-politične špekulacije. Novi kaplan bo torej duša posojilnici. Kdo je in kaj ta „novi mož“, smo pojasnili zadnjič v notici „boj s posojilnicami in palicami“. Zavedni novocerkovski kmetje vedo, kaj imajo storiti!

Vrh pri Grobelnem. 50letni hlapec Jakob Novak je šel dne 4. avgusta po večerji spat. Drugi dan so ga našli na potu na glavi pobitega. Po zdravniški preiskavi je takoj umrl.

Kaplavas pri Št. Pavlu v Sav. dol. Požar, o katerem smo zadnjič poročali, da je vpepelil gospodarska poslopja Ahaca, Jere Gruden in Lize Svet, je zanela najbrž slaboumna Marija Kolšek. Pogrešajo jo od noči, ko je gorelo, in je do danes še niso našli. Vsi ponesrečeni so bili zavarovani.

Jurklošter. Na dobrich ali ošpicah (Masern) so zboleli otroci pri Kapelariju v Lahovemgrabnu ter pri Hostniku, Vebru in Šanterju v Panečah (šolski okoliš Sv. Kancijan).

Trbovlje. Pred nekaj dnevi so našli v gozdu blizu Trbovelj 66 let starega rudniškega delavca Mihaela Zupanca iz Loke na drevesu obešenega. Pogrešali se ga že od 17. julija. Sumi se, da se je sam obesil, ker je večkrat izražal samomorilne misli. Bil je na umu bolan, in je storil dejanje najbrž v hipni blaznosti. Zapustil je ženo brez otrok.

Narodna čitalnica v Hrastniku se ustanovi jutri dne 15. avgusta ob 3. uri pop. v šoli. Tako dobijo končno hrastniški in sosedni Slovenci svoje kulturno središče in zavetišče.

Frankolovo. Obesil se je v Bukovju posestnik Bernard Medved. Našli so ga dne 3. t. m.

Častno svetinjo je podelil deželni namestnik lovskega in gozdarskega paznika Jožefu Grabnerju in delavcu Antonu Ribiču, ki že štirideset let zvesto služita na gornjegrajski grajščini.

Nesreča. 12letni Konrad Vodišek iz Lokavc, občine Loka pri Zidanem mostu, je na mostu ob cesti Rimske Toplice-Gračevca butnil z vozičkom v mostni zid ter padel v 5 metrov globok prepad. Zlomil si je obe roki ter se na glavi hudo ranil. — To je na tem mestu že tretji podoben slučaj; krivdo ima oskrbnitvo graščine v Jurkloštru, ker kljub večkratnim prošnjam in pozivom mostnega zida ne zviša. Zahtevamo od celjskega glavarstva, da konečno vmes poseže.

Na zborovanju dr. Benkoviča v Laškem trgu — kjer je dr. Benkovič videl 500 ljudi, katere laži si še „Gospodar“ ni upal zapisati — se je zopet sprejela nezaupnica dr. Ploju. Seveda je lahko take nezaupnice doseči, če se kmečkemu ljudstvu predloži nekaj farbarskih otrobi, kakor je to storil dr. Benkovič. Nas konečno te nezaupnice nič ne brigajo; povdarjamo to le opetovano, da pokažemo, kako je dr. Benkovič pred volitvami farbal svet, ko je na neštetih shodih povdarjal, da se bo potegoval za skupni klub. In še na Dunaju se je nasproti nekaternikom hlinil, češ, da je za skupen klub. Sedaj pa pravi po shodih, da je skupen klub samoobsebi razumljivo bil že zaradi volilnega boja nemogoč. Kdo še pozna večjo hinavščino in večje politično lopovstvo??

Sokol v Št. Jurju ob Južni železnici. Že dolgo so si želeli mladi vrli narodni fantje iz Št. Jurja, naj bi se ustanovilo sokolsko društvo. Kakor smo že poročali, je okrajni odbor narodne stranke v svoji zadnji seji vzel zadevo v roko, volil pripravljalni odbor, kateremu predseduje g. dr. Josip Ipavc, in začel resno delo za ustanovitev So-

kola. Kako navdušenje vlada za to misel, kaže dejstvo, da so vrli šentjurski rodoljubi že pred ustanovitvijo pripravljalnega odbora imeli nabranih 60 K. Pripravljalni odbor pa se obrača še nadalje na narodnjake, da pripomagajo vživetvoriti v Šent Jurju to društvo z denarnimi prispevki, ki se naj pošiljajo na „Osnovalni odbor Sokola v Št. Jurju ob Južni žel.“ Vsi darovi se bodo razglasili v časopisih.

Krščanska usmiljenost? Občinska sirota Marjeta Senica v Lahomnem pri Laškem trgu, katere mož je nad 82 let star in uživa miloščino oziroma občinsko podporo mesečnih 5 K od Marijagraške občine, prosila je dne 11. 8. 07. župana Jožefa Lapornika, naj se poviša podpora njenega moža, ker s 5 K ne moreta ne živeti, ne umreti. Sklicevala se je pri tem na visoko starost svojega moža ter na njegovo trinajstletno bolezen, na svojo 63 letno starost in onemoglost za delo in zaslužek. Toda župan jo je dal surovo odpraviti. Kakor poizvemo, je občinski sluga Kolman revo celo v svojem stanovanju tepel, tako da jo je morala žena Kolmanova braniti. Reva se je jokala po Laškem trgu in tožila o bolečinah. — Značilno je to za župana in njegovo „krščansko“ vnetost za duhovne in vero, da tako neusmiljeno z revnimi ravna. V tej zadevi je morala že celo namestnica v Gradcu razsojevati in prisiliti občino, da je ta dva reveža v oskrbo vzela. — Ljudje, ki se vedno sklicujejo na svoje katoliško prepričanje, naj bi ne imeli vere samo na jeziku, ampak tudi v srcu ter ljubezen do bližnjega, sicer je vse njihovo govorjenje res sam humbug.

Nepoštena hmeljska kupčija. C. kr. okrajno glavarstvo opozarja vsled prošnje hmeljarskega društva v Žalcu vse občine v savinski dolini, naj opominjajo tudi letos tuje kupce hmelja, da pri nakupu pazijo na sumljive prodajalce. Taki so posebno oni, ki ponujajo le majhne količine in ob nenavadni uri.

Sv. Peter pod Sv. Gorami. (Raznoterosti.) V petek dne 2. t. m. so ustrelili tu steklega psa. Priklatil se je nekje od Podčetrtka, kar se je lahko zasledovalo, kajti povsod, kjer je hodil, je napadal in klal perotnino. Zapovedan je pasji zapor. — Na naši pošti, ki je, mimogrede omenjeno, cel kilometer od Sv. Petra oddaljena, imamo še vedno samonemški pečat in še tako obrabljen, da je nečitljiv in vsled tega romajo včasih pisma po različnih Sv. Petrih. preden dojdejo semkaj. Za občino, v kateri ni ne enega Nemca, je ta samonemški pečat gotovo sramoten.

Brežice. Dne 1. oktobra t. l. se odseli od nas naš vrli, splošno priljubljeni zdravnik g. dr. Josip Strašek. To je posledica gonje dr. Benkoviča in duhovščine, ki je gonila bolnike k nemškemu zdravniku, ker je dr. Strašek naprednjak. Dr. Strašek je imenovan za sekundarija bolnišnice v Kandiji pri novem mestu na Kranjskem in ob enem za zdravnika bolniške blagajne v Novem mestu.

Iz Ormoža. Naš krčmar Markus Bauer, ki živi skoro izključno od denarja slovenskih kmetov, pokaže ob vsaki priliki in nepriliki svoje strastno sovrašтво do Slovencev. Tako je pri okrajnem zboru Zveze gasilnih društev v Ptujju dne 9. t. m. drzno in nesramno nastopil proti središki požarni brambi: in zakaj? Ker je skozinsko slovenska, ima odločno narodnega, in pri tem neumorno delavnega načelnika, ima slovensko povelje in ker se je udeležila narodne slavnosti, desetletnice požarne brambe v Hardeku. — Slovenci ormoške okolice! Le pridno še nadalje obiskujte Bauerjevo gostilno, da bo ta velegerman mogel z Vašim denarjem proti Vam hujskati!

Šulterajnska šola v Razvanju pri Mariboru. Šola v Razvanju je na daleč znana kot ena najgrših ponemčevalnic, ki v vsakem otroškem srcu uniči čut do slovenskega rodu in jezika. Pa vendar se najdejo v Pohorju, v G. Hočah in okolici ljudje, ki pošiljajo svoje otroke v to šolo, češ: uče se več nemški kakor na slovenski šoli. Pa glej, kako jih uče! V to šolo zahajata deček in deklica iz H., stara vsak blizu 14 let. Deček ne zna niti pisati ne čitati in skoro nič računati. Deklica mu je v tem oziru enaka, samo da pozna malo več črk, zna brati tako, kakor bi vozil čez kamenje, in to je vse. Mar je tista blažena in glasovita nemščina, če zna zbrati: kuten tak, kishand itd. Vsaka krava na paši bi mukala, če bi jo pastir tako pozdravil. Ljudje pa rečejo: Ta zna nemški!

Ponemčenje slovenskih rodbinskih imen na Razvanjski šoli je grdo, če ne izzivalno. N. pr. Visočnik se piše: Wisotschnigg itd. Okrajni šol-

svet je izdal ukaz, po katerem se ne sme nobeno ime popačiti. Ali tega nihče ne vidi? Obstojili ta predpis le za slovenske učitelje?!

Iz Hoč. V Hočah se je razpisala učiteljska služba. Oglasil se je le en prošnjik, neki Gati, znan nemškutar in hajlovec. Zdaj bo nemštvo rešeno, če on pride. Pri seji okr. šol. sveta so modri očaki štajerčeve in nemške stranke volili, da dobi nemški učitelj prosto stanovanje, katerega ne dajo slovenskemu učitelju, zastoj. Le eden vrl možakar, pošten, odkrit, značajan mož je molčal in zmajal z glavo: Sam ne dosežem nič, čemu le g. dekan ni prišel sedaj k seji?! Se-li boji krulovcev in njih zamere, ali mu je všeč, če pride nemškutar?! — Bati se je, da se Hoče ponemčijo. Kje pa so častiti duhovniki, ki hočejo celo hočko politiko v rokah imeti? Ali ni narodnih mož, ki bi bili v krajnem šol. svetu?

Grof Schönborn v Slivnici pri Mariboru vrlo popravlja svoj grad in bo uredil vse na moderen način. Skoraj izključno delajo tamkaj češki rokodelci.

Cirkovci na dravskem polju. Anton Goljat, posestnik in gostilničar, je dobil za svoje vrlo in blagodejno desetletno županovanje od c. kr. okr. glavarstva v Ptujju častno priznanje.

V Križevcih na murskem polju se je ustrelil orožniški postajevodja Kranjc — baje iz strahu pred kaznijo.

Volitve v gornjeradganski okrajni zastop. Dne 21. t. m. voli veleposestvo in dne 22. t. m. kmečke občine. Prepričani smo o značajnosti naših slovenskih mož, zato pa tudi mirne duše pričakujemo izida. Gornjeradganski okrajni zastop mora priti v slovenske roke, Wratschko, izdajica svojega naroda, mora pasti. Želimo iskreno, da obe slovenski stranki v okraju sporazumno v razmerju svojih moči volite može v okrajni zastop in potem sporazumno, varujoča vsaka strogo svoje politično stališče, delujeta za gospodarski napredek v okraju. Slovenski župani, slovenski veleposestniki, prva naloga Vaša pa je in ostane: Gornjeradganski okrajni zastop mora priti v roke pravih zastopnikov slovenskega prebivalstva! Napredni slovenski kmetje! Četudi bi Vam lista slovenskih mož, ki se imajo tokrat voliti, ne bila docela pogodna, žrtvujte se, ter pomagajte priboriti Vaš okraj našemu ljudstvu!

Nesreča pri stavbi šole. Pri stavbi nove ljudske šole na majhne, vežbališču v Mariboru se je pripetila minoli petek popoldne velika nesreča. Zrušile so se zazidane svigli in prebile strop prvega in drugega nadstropja. Zidar Karl Senekovič je ubit, Ludvik Kranjc težko ranjen, neka ženska tudi hudo ranjena. Stavbni mojster je nek Italijan. Pristojne oblasti bodo pač počasi menda vendar primorane, bolj strogo paziti na enake stavbe, posebno šolskih poslopij. Pomislite, ko bi se bila zgodila podobna nesreča par mesecev pozneje. Koliko mladih življenj bi bilo pokopanih!

Izpred sodnije. Bitko so imeli dne 2. junija t. l. fantje iz Slivnice in Račja pri Mariboru. Slivničani so bili tepeni in hlapec Struel ter delavec Jarc ranjena. Zato so Laha s Padove obsodili na 2 meseca zopora.

Ptuj. Brivec Gröbner je vsled svoje nepredvidnosti na Bregu s kolesom povozil 7letnega Pongračiča. Fant je vsled poškodb umrl. Gröbner je dobil 1 mesec zopora.

Požar. V Studencih pri Mariboru je zgorelo Jožefu Kalohu gospodarsko poslopje. 70letna Marija Šunko, ki je tam spala, je zgorela.

Sejmi v Ptujju. Dne 4. in 18. septembra, dalje dne 6. in 25. novembra t. l. se vrše novi veliki sejmi za žrebeta. Ob enem je tudi kravji, konjski in svinjski sejem.

Sv. Duh pri Lučanah. Tukajšnja posojilnica ima 1. septembra svoj jesenski občni zbor. Ob tej priložnosti priredi se v gostilni g. Gaubeja p. d. Ropič tombola s koncertom za uboge učence. Vsi prijatelji obmejne mladine se vabijo na to veselico.

„Pobožna trgovina“. Pod tem naslovom sporoča „Domovina“ z dne 9. t. m., da si je laporski župnik Medved napravil pri romanju v Mariboru Celje, ki se ga je udeležilo 1600 slovenskih vernih dušic, nad 5000 K čistega dobička. Kaj je na tem resnice, se bo morda pojasnilo. Če je to res, potem bo se morala tudi davčna oblast nekoliko ozreti na to precej dobičkanosno obrt!

Šoštanj. Vedno nesramnejše in predrznejše se obnaša naš „kompromisni“ župan Woschnagg. Slovensko tablo okrajne bolniške blagajne je dal sneti z občinske hiše in jo nadomestil z dvoje-

zično, ki ima velik nemški in majčken slovenski napis. Ali se bodo Slovenci res dali tako nesramno za norce imeti? Kje pa so sedaj tisti gospodje, ki so pristašem narodne stranke pri volitvah tako predrzno brezobrazno očitali, da niso v Šoštanjju nič storili?! Kje pa so sedaj tisti gospodje, ki hočejo vsako malenkost valiti na naše rame, — sami pa ne ganejo niti z mazincem in bi vendar radi igrali prvo vlogo? Vraga, sedaj vendar pokažite blagodejnost Vaše kompromisne politike! Zaušnico za zaušnico dobivate, pa se ne ganete! Seveda, ko bi bili mi krivci, bi takoj s kolom prišli nad nas!

Utopljenec. Minoli mesec so našli v Dravi v slovenjegraškem okraju truplo moškega utopljenca. Okrajno glavarstvo se obrača na vse občine, da poizvedujejo, kdo bi to utegnil biti. Mož je 36 do 40 let star, srednje postave, okroglega obraza in rdečo polno brado.

Nasajevanje jagnedi ali topolov se od meročajnih strani toplo priporoča. Les od jagnedi se jako pogosto rabi, posebej tudi za škatlje za sir i. t. d. Za slednje se rabi ta les posebno, ker ga puste miši pri miru. Baš sedaj, ko je jagnedovega lesa v Avstriji tako malo, a se ga potrebuje velike množine, bi bil pravi čas, da naši kmetje zasade v svojih gozdovih jagnedi. Ker ta drevesa hitro rastejo, bi v kratkem imel marsikateri lep dobiček.

Legitimacija nezakonskih otrok po sklenitvi zakona. Da se olajša strankam v tem oziru delo in da jim ne bo treba več hoditi k glavarstvu, je izdalo ministerstvo dne 17. jun. t. l. sledečo naredbo: Za vpisovanje v matrice (izjave o očetovstvu, sklenitev zakona otrokovih staršev) ni neobhodno potrebno, da se potrebne izjave dajo pred politično oblastjo, ampak se lahko to zgodi tudi na podlagi izjav, ki jih podajo stranke v primerni obliki voditelju matice (matrik), v katerega področju v svojem bivanju in veroizpovedanju pripadajo. V to je potrebno: 1. predložiti izjavo o očetovstvu, ki je popolnoma primerna za vpisanje v matrice. Ta izjava nima obsegati le priznanja očetovstva, ampak tudi izrecno željo moža, ki se za očeta prizna, da se njegovo ime vpiše v matrico; 2. mož, ki se prizna za očeta, mora kot tak biti tudi od otrokove matere zaznamovan. Priznanje očetovstva se mora torej oddati v prisotnosti in s privoljenjem otrokove matere, razen če je po dokazilih razvidno, da je otrokova mati dotičnika že kedaj prej zaznamovala kot otrokovega očeta. Otrokova mati, če je pri izjavi o očetovstvu navzoča, mora izrecno izjaviti, ali je s priznanjem očetovstva zadovoljna, in svojo izjavo sama podpisati; 3. te izjave se morajo podati pred dvema pričama, ki izrecno potrdita, da stranke poznata; 4. zapisnik o tem mora podpisati tudi voditelj matice; 5. bivališče strank in prič mora biti v zapisniku natančno zaznamovano; 6. predložiti morajo stranke krstni list otroka in poročni list staršev; 7. voditelj matice stori najboljši, če predloži zapisnik z dokumenti vred pristojni politični oblasti. — Samoobsebi razumljivo lahko stranke tudi poslej podajajo svoje izjave ali pri politični ali pri sodni oblasti. — Pri voditelju matice podane izjave ni treba kolekovati.

Novice iz drugih slovenskih krajev.

Koroško.

S šole. Na šolo v Zili je prišel na mesto vpokojenega učitelja, vrlega Slovenca g. Ellerja, Nemeč Bernold; na šolo v Št. Jakobu v Rožni dolini na mesto Slovenca Stresa Nemeč Roblegg. Slovenec g. nadučitelj Matija Mencin v Libeličah gre v pokoj. Tudi to mesto dobi menda Nemeč.

Kranjsko.

Slovensko obrtniško društvo za Kranjsko so ustanovili dne 7. t. m. v Ljubljani. Predsednik mu je g. Dragotin Hribar.

V Kostanjevici na Dolenjskem je osnoval župan Globočnik občinsko hranilnico.

Za kočevske Slovence. Dne 15. avgusta otvoril „Prosveta“ dve javni ljudski knjižnici za kočevske Slovence, in sicer v Novem kotu in Loki. Vršni se ob tej priliki v Novem kotu velik javen ljudski shod. „Prosveta“, na tej poti vrlo naprej!

Slovenski vsesokolski zlet v Domžale priredi utri 15. t. m. slovenska sokolska zveza. Domžale

so kraj, kjer se je naselilo med docela slovensko ljudstvo par tirolskih fabrikantov, in zdaj hočejo ti strahovati celo okrožje. Dan na dan se vrše izzivanja od nemške strani, in Domžale so bile že priča krvavih dogodkov. Prav je torej, da gredo sokoli tja, da vzpodbudijo ljudstvo, toda tja morajo iti tudi voditelji naroda in začeti uspešno delo proti vedno naraščajočemu ponemčevanju.

Primorsko.

Na Goriškem so klerikalci iz sovraštva do naprednjakov, osobito naprednih trgovcev, začeli snovati konzume, kakor svoj čas po Kranjskem in Štajerskem. Ali se ti gospodje niso nič naučili iz preteklosti? Ali ne vidijo, kako še danes na stotine kmetov po Kranjskem in Štajerskem vzdihuje, ker so bili pri konzumih opeharjeni in so morali brez usmiljenja plačevati? Ali ne pomnijo več Ribnice, Laškega trga itd.? Pa kaj je klerikalcem za ljudsko korist?!

Gospodarski paberki.

Kako moremo spoznati sveža jajca?

Pred vsem je potrebno, da se jajce pregleda in preišče z jajčjim ogledalom ali pa ga držimo v peščici pred lučjo; tako se more najti spridena jajca. Če se hrani jajca na suhem, kakor v otrobih, žaganju, v pepelu in v enakem, se posuši več ali manj jajčje tekočine, zračni mehur je večji kakor pri svežih, in zato ostanejo taka jajca v navadni vodi na površju. Jajca, ki se jih polaga v pleve, so zatohla in plesnjiva, in jih spoznaš kaj lahko po zatohlem duhu.

Pa tudi pri zares svežih jajcih se more doognati, po koliko dni so stara. Na osrednjih trgoviščih v Parizu, kjer se prodajajo poleti še po tri dni stara jajca za sveža, po zimi pa še po 6 dni stara, se dožene tako-le:

Stopi se 145 gramov kuhinjske soli v enem litru vode in se položi v to raztopino jajce; najboljši je, če je ta raztopina v visokem kozarcu. Če je jajce staro samo en dan, se potopi do dna; če je starejše, ne pride prav do dna, če je pa staro tri dni, ostane tik pod vodno površino; če je starejše kakor pet dni, potem pa pride na površje, in sicer tem bolj, čim starejše je. Ta poskus nam jasno priča, da voda shlapi skozi zelo majhne luknjice jajčje lupine, in je jajce vedno lažje.

Zanesljivejši je še naslednji poskus: Pripravi si dvoje raztopin kuhinjske soli in sicer eno raztopino, ki ima specifično težo 1'080 in eno pa s specifično težo 1'060. Kar se jajec v prvi raztopini potopi, so sigurno sveža; če se v prvi raztopini več ne potope, a vendar še v drugi, še niso prestara in tudi potem ne sprijena. Kar pa ostane jajec na površju druge raztopine, niso več sveža in dobra.

Pravljica o gnojišču.

Nekdaj, je bilo menda pred 1000 leti, je živel ubožen kmetiček, kateremu niti krompir ni rodil. Bil je precej neumen, vendar se je spomnil, da mu je treba žene. Ker pa se le polne mošnje na tem svetu združujejo, je dobil naš kmet samo ubožno nevesto, a bila je pametna in pridna. Drugi dan po poroki je prišel kmet lačen domov. Že na pragu je zaduhal svojo najljubšo jed, govejo juho. Vesel je sedel na klop in že hotel zajeti — kar mu žena izmakne skledo in zlije juho na dvorišče, ostal je samo kos mesa. Zaradi ljubeza zakonskega miru je mož takrat molčal. Ko pa se je naslednji dan isto zgodilo, je vzrohnel in zavpil na ženo. Toda ta je rekla: Saj ti sam tudi podobno ravnaš. Poglej na gnojišče! Ker je blizu kapi in slabo napravljeno, izteče vsa gnojica in le suh kup gnoja ostane. Zato ti pa tudi gnojenje nič ne izda in imaš tako majhen krompir! Takrat je mož spoznal, da ima žena prav, je prestavil in popravil gnojišče in glej: Drugo leto je zrastel na njegovi njivi velik in obilen krompir!

Narezovanje sadnih dreves.

Pri mladih, močnih sadnih drevesih, — posebno jablanah — lahko dostikrat opazimo, kako v spomladnih mesecih deblo na posameznih mestih siloma razpoči in da nastanejo tam včasih hude boleznj skorje in lesa. Posebno se to rado zgodi, če je drevo dobivalo preveč dušika itd. Posamezna mesta v lesu se tako napolnijo z vodo in z raztopinami redilnih snovi, da mora drevo vsled prevelike napetosti tuintam razpočiti. To opazimo posebno pri drevesih, katerim se je prilivalo preveč gnojnice ali se jim sploh dajalo preveč dušika. Vsled raznih okolnosti (če na primer pridejo v bližino teh razpoklin živalice ali kake rastline) zna škoda pri drevesu nastati takšna, da je mnogokrat drevo v nevarnosti. Rak in klejni tok sta redni posledici.

Zato je pa treba drevesa narezovati. S tem damo prevesu priliko, da izrabi snovi, ki jih ima za rast in kar jih je preveč, v polni meri, pritisk na skorjo odstranimo in damo narezanim

delom drevesa priliko za novo delo. Take podolžne zareze izvedemo na mladem drevesu tako, da prerežemo skorjo z ostro noževo ostjo začeni pod krono čisto do zemlje in sicer do lesa, ne da bi pri tem odstranili kak del skorje. Kako velika napetost je v drevesu, bomo dostikrat opazili; zakaj zareza, ki bo v začetku le en milimeter široka, postane v teku par ur dvakrat, trikrat tako velika. Zareza zarašča vidno naglo in v kratkem času je rana popolnoma zdrava. Najboljše je delati take zareze v spomladnih mesecih, ko drevje začne zeleneti. Zarezati pa treba na severni, t. j. na senčni strani in zareza naj bo ravna, ne zavita. Če je pritisk soka tako velik, da bi se odluščila zarezana skorja, jo moraš prevezati z ličjem. Drevesnega raka lahko s tem ozdraviš. Treba le napraviti kake 3 zareze in sicer tako, da se začnejo kakih 30 cm nad rano in da gredo ravno tako daleč pod rano.

Dobro sredstvo zoper koliko (grizenje, ščipanje, madron, trod, klanje) pri konjih.

Nekdaj so rabili za to prav dobro sredstvo, ki se je pa brž deloma pozabilo. Neki živinozdravnik pravi, da nosi vedno lopatiko (alojo) s seboj in da v slučaju potrebe dela sledeče: eno žličico mastnega mila zmeša z vodo ali žganjem kakor kašo; pridene tri žlice lopatike (ena žlica lopatike ima 15 gramov) in vse to se zmeša. Če je premeško, pridene nekoliko moke, če se še ne dajo delati kroglice, nekoliko mila. Potem napravi kroglice po 50 gramov težke in da to pazljivo konju. Včasih je treba dati konju po preteku 24 ur še pol take kroglice.

Kako se odpravlja kuretnini golazen.

K enemu delu pravega mrčesnega praška pridene tri dele žveplenega cveta, dva dela pepela in poljubno množino suhega pelina, ki se da stolči v prah. Pelin je zelo omamljivo sredstvo. Tako pripravljene prašek segrej nekoliko, potem položi kokoš na kako pogrinjalo in jo potresi s praškom. Ko si kokoš dovolj potresel, zavij jo v to pogrinjalo in jo imej nekoliko minut zavito. Ko spustiš kokoš, se otrese in omamljena golazen popada na tla. Dobro je tudi, da se ona mesta, kjer se kokoši valjajo, potrese z zgoraj omenjenim praškom.

Kako se odpravi prascem mehčina kosti (Knochenweiche.)

Drgni večkrat prascem nabljene členke ali zgibe s kafro ali špiritom, ali pa tudi z zmesjo iz terpentinovnega olja in špirta. Zraven se mora pa tudi paziti na to, da se živali mnogo gibljejo na prostem. Svinjake prezračij večkrat in daj prascem dobre nastelje. Bolezni pa seveda ne odpraviš kar čez noč, ampak le polagoma. Zato moraš vstrajati in ne odjenjati prej, dokler ni prasec popolnoma zdrav. Prasci, ki imajo zelo razvite in izbuljene kosti, so neozdravljivi. Zato jih zakolji.

Seveda je pa boljše, če se take boleznj nikdar ne pojavijo po tvojih svinjaki. Zato pa lahko skrbiš sam in to na prav lahek način. Pokladaj prascem takoj, ko jih odstaviš, dobro in redilno krmo. Če pa je žival sita dobre krme, kaj rada poskače, zlasti še mladi prasci. Zato glej na to, da imajo za to skakanje in lovenje dosti velikega prostora na prostem.

Pojdimo za občinami Gornjegrajskega okraja!

(Dalje.)

IV.

Č. kr. davkarija v Gornjemgradu.

Pri tem uradu bi bilo inace vse zakonito, da ni v njem sledečih samonemških tiskovin:

1. Obligationszinsenquittungen.
2. Anzeige über den Viehsalzverschleiss.
3. Tagebuch für Viehsalzverschleisser.
4. Quittungen für politische Depositen.
5. Elementarschaden-Ausweise A u. B.
6. Steuerrückstandsausweise.
7. Gebührenrückstandsausweise.
8. Militärtaxrückstandsausweise.
9. Relationen für Steuern, Gebühren etc.
10. Zahlungsaufforderung des Geometers für Planskizzen.
11. Zahlungsbogen für Tabakgewinnrückzahlungen.
12. Befugnisse, Kundmachungen, Offerte für Tabaktrafiken.
13. Thatbeschreibungen der Finanzwache.
14. Verhörprotokolle der Finanzwache.
15. Pfändungs- et Schätzungsprotokolle für Steuern etc.
16. Feilbietungsprotokolle für Steuern etc.
17. Tagebuch für Steuersekretors.
18. Rückscheine über Postsendungen.

Te tiskovine se več ali manj predlagajo strankam oziroma občinam v podpis, one torej ne spadajo v notranje uradovanje finančnih uradov

oziroma davkarije, zato ustreza načelu pravičnosti in enakopravnosti slovenskega jezika, ako se potegnemo zato, naj bodo te tiskovine slovenske.

Državni osnovni zakon z dne 21. XII. 1867. l. drž. zak. br. 142 ni bil izdan niti za državne in deželne urade niti za uradnike kot take. Gg. uradniki torej nimajo pravice določiti v katerem jeziku naj državni in deželni uradi z občinami dopisujejo.

Imenovani zakon je bil izdan, da se ž njim med drugimi pravicami določijo tudi jezikovne pravice državljanov. To dokazuje njegov naslov, ki se glasi: „... o občnih pravicah državljanov za kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru“.

Ker je vsak občan ob enem avstrijski državljan in je občinski odbor oziroma župan vsled izvolitve zastopnik vseh občanov, je jasno, da je občinski odbor oziroma župan upravičen v smislu člena XIX. prej imenovanega zakona v imenu svojih občanov slovensko narodnost in slovenski jezik čuvati in gojiti ter zahtevati, naj državni in deželni uradi s slovenskimi občinami v slovenskem jeziku dopisujejo ter jim naj predlagajo samo slovenske tiskovine.

V smislu razsodbe c. kr. državnega sodišča na Dunaju z dne 3. VII. 1906 broj 264 se člen XIX. prej imenovanega zakona ne nanaša samo na fizične osebe, temveč tudi na vse tuzemske zbornice torej tudi na občine, ki so vsled tega upravičene se zaradi kršenja njenih političnih pravic, med katere spada tudi pravica jezikovne ravnopravnosti, od strani oblastnij pritožiti pri c. kr. državnem sodišču.

Dejstvo, da državni uradi med seboj v notranjem poslovanju rabijo le nemščino, ne alterira pravic, ki so občini v smislu člena XIX. imenovanega državnega zakona zajamčene.

Največje žaljenje naših narodovih pravic od strani finančne uprave je med drugim tudi to, da mnogo uradnikov pri c. kr. finančnih uradih ni zmožno niti v govoru niti v pisavi slovenskega jezika. Koliko neprilik se s tem povzroča našim ljudem osobito tudi radi tega, ker uradniki nemške narodnosti slovenski jezik prezirajo, zaničujejo in sovražijo. Uradnik ni samo zato tu, da bi uradoval, temveč tudi da bi bil ljudstvu obenem tolmač zakonov in naredb. Razumeva se torej samo ob sebi, da morajo znati vsi uradniki tu naštetih c. kr. finančnih uradov ne samo slovensko govoriti, temveč tudi pravilno slovensko pisati.

(Konec sledi.)

Zadnja poročila.

Iz politične službe. Namestniški konceptni praktikant dr. Franc Ratej v Konjicah je imenovan namestniškim koncipistom.

Kolera na Ruskem. Kakor poročajo časopisi, je ruska vlada proglasila, da je cela pokrajina onstran (izhodno) Volge okužena po koleri.

V Selnici ob Dravi je razpisano mesto učitelja.

Na grobu ljubice. Na pokopališču v Poberžu pri Mariboru se je dne 11. t. m. ustrelil v glavo 28 letni posestnikov sin Karl Kremer iz Št. Ilja nad Mariborom, in sicer na grobu svoje ljubice, ki se je zastupila in je bila minoli petek pokopana. Kremerja so težko ranjenega prepeljali v bolnišnico.

Velikanski požar. Minolo nedeljo dne 11. t. m. je zgorelo mesto Gnezda na Ogrskem skoro popolnoma. 118 hiš z vsemi poslopji, cerkev in farovž ter šola — vse je postalo žrtev požara.

Ponarejen denar. Štajerska namestnija razglašala z dnem 1. avg. t. l., da je finančno ministerstvo razpisalo nagrado 1000 kron za onega, ki ugrabi kakega ponarejalca denarja. V zadnjem času se namreč čudovito naglo množijo ponarejeni goldinarji in jih ima glavni denarni urad že nad 16.000. Denar je precej dobro ponarejen; goldinarji imajo navadno letnice 1879, tudi 1888, kronski in petkronski denarji pa 1900. Od pravega denarja se razločujejo ti ponarejeni goldinarji v tem, da imaš, če jih otipaš, občutek, kakor bi bili mastni, dalje imajo sivo kovinsko barvo, manj ostre konture, manjšo težo in plitve črke ob robu.

Javno čitalnico so otvorili narodnjaki v Ilirski Bistrici.

Med Perzijo in Turško zna priti do vojne. Turških vojakov stoji kakih 4000 ob perzijski meji; perzijski princ Firman pa je odkorakal z 10.000 perzijskimi vojaki iz Teherana proti meji.

Občina in orožniki. Včeraj so stali pred celjskim okrajnim sodiščem možje iz Dobrne in sicer 9. občinskih odbornikov in g. kaplan Schreiner zaradi razžaljenja tamošnjega orožništva, ki je brezvestno šikaniralo Slovence. V občinski seji so namreč sklenili podati ovadbo proti orožništvu, ki je zagrešilo razna Slovencev skrajno sovražna in naravnost krivična dejanja. Tako so med drugim 3 dni po porodu odpeljali Frančiško Pačnik v najhujši zimi peš v Celje v zapor, dasi bi najnavadnejšemu človeku prišlo vendarle na misel: ženska je še bolna, ne smem je mučiti. Naravnost surovo je bilo to dejanje. Sodnija je pač obsodila Dobrnčane na denarno kazen po 70, 50 in 30 kron, s tem pa še ni izbrisan madež bivših zagrizenih dobrnskih orožnikov.

Sv. Križ nad Mariborom, 12. 8. 1907. V nedeljo 11. t. m. je imel tukaj potovalni učitelj g. Juvančič napovedano predavanje o čebeloreji, katerega se je udeležilo do 50 oseb, posestnikov in mladeničev. G. Jurančič je pozivljaval poslušalce najprvo na samopomoč, potem pa na odstranitev slamnatih košev za čebele ter na uporabo lesenih panjev s premakljivimi satniki. G. nadučitelj, ki je Križevčanom preskrbel to predavanje, je dal tak panj na ugled in g. Jurančič je na njem pojasnil razna opravila.

Sestanek jugoslovanskih abiturijentov v Dubrovniku se je odgodil na prihodnje leto, ker so se pokazale nepremagljive ovire.

Ognjenik Etna na Siciliji je začel bruhati.

Sklicanje deželnih zborov. Kakor pravijo najnovejše vesti, se sklicujejo deželni zbori od 9. septembra do 15. oktobra. Ne sklicujejo se pa češki, tirolski in kranjski deželni zbor.

Ljutomer. Sestanek klerikalnih študentov je bil tako žalosten, da bi bilo pač odveč natančneje poročati o njem. Prišlo je kakih 40 do 50 dijakov, deloma otročaje, ki so gladni hodili po Ljutomeru ter obžalovali, da niso šli raje na kako primicijo. Govorilo se je sicer, da jih pride do 200, a so jim menda odpisali, ker še za one ubožce niso mogli dobiti prenočišč. V boljših slovenskih hišah niso hoteli nikogar sprejeti, ker nočejo podpirati razdražajoče politike slavne trojice, ki jo tvorita dva mlada kaplana in ena učiteljica v najlepših letih. Tudi g. Korošec so prišli k veselici in komerzu popravljat želodec, ki so si ga pokvarili v Bohinjski Bistrici. Vsa prireditelj je bila zgolj brezvestno početje klerikalnih mogotcev, ki si veselo manejo roke, da so ljutomerske Slovence razdvojili, kot še niso bili nikdar. In vse to zaradi par mlečnozobih fantičev, ki so prišli prodajat svoje neumščine.

Za narodni sklad je daroval g. Juri Drofenik iz Št. Jurja ob j. ž. 20 K. Narodnjaki, posnemajte!

Neverjetna drznost. Ljutomerski kaplani postajajo vsled popustljivosti naprednjakov od dne do dne predrznejši. Okrajni odbor narodne stranke je sklical za minolo nedeljo zaupni shod v prostore okrajne posojilnice. Komaj zve o tem kaplan Škamlec, pošlje kot član nadzornišva načelniku posojilnice g. Babniku pismo, v katerem shod narodne stranke v posojilničnih prostorih naravnost prepove. Seveda se je vzel ta „odlok“ le s pomilovalnim nasmehom na znanje, kajti bilo bi res žalostno, če bi taki mladiči ukazovali zrelim možem.

Za kratek čas.

Iz sodne dvorane. Te dni je bil pri ljutomerski okr. sodnji kmetič, ki je na sodnikovo vprašanje, je-li že bil kedaj kaznovan, hitro odgovoril: „Kaznovan še ne, pač pa oženjen.“

Izkaz posredovalnice Slov. trgovskega društva v Celju.

V službo, oziroma uk se sprejme en vajevec v mešano trgovino. Službo iščeta dva pomočnika mešane stroke.

Posredovalnica deluje za delodajalce brezplačno, delojemalce proti mali odškodnini.

Društvene vesti.

Sv. Frančišek Ksaverij. Podpisani pripravljali odbor „Prostovoljne požarne brambe Sv. Frančišek Ksav.“ vabi k blagoslovljenju društvenega voza dopoldne dne 1. septembra t. l. vsa cenj. društva gornjegrajskega okraja, druga društva izven okraja in vse prijatelje ognjegascev. Program se naznani na posebnih plakatih in vabilih. Pri slavnosti svira „Šoštanjska narodna godba“.

Prostovoljno gasilno društvo za ormoško okolico s sedežem na Hardeku priredi veselico v proslavo rojstnega dne Njih Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. v nedeljo, 18. avgusta 1907 v gostilni gospe Juljane Kalchbrenner v Ormožu.

Veliko ljudsko veselico priredi „Bralno društvo v Družmirju pri Šoštanju“ s sodelovanjem slavnostne „Šoštanjske narodne godbe“ in pevskega zbora v nedeljo, dne 18. avgusta t. l. ob 8. uri pop. na vrtu g. Basista.

Prostovoljno gasilno društvo v Grajskivasi napravi veliko ljudsko veselico dne 15. kimovca t. l.

Posavska podružnica ferijalnega društva „Prosvete“ si je izvolila dne 21. t. m. na ustanovnem shodu v „Narodnem domu“ v Brežicah sledeči odbor: stud. med. Ivan Tavčar, predsednik, stud. jur. Andrej Veble, podpredsednik, stud. jur. Božidar Romih, blagajnik in knjižničar. Podružnica si je stavila predsem nalogo ustanavljati ljudske knjižnice in zbirati gradivo za statistiko v našem šolskem, narodnem in gospodarsko-socialnem vprašanju v brežiškem in krškem okraju. Ker ji pa primanjkuje potrebnih gmotnih sredstev, prosi vse zavedne in poštvalne rodoljube v teh dveh okrajih, naj jo blagovolijo podpirati z denarnimi prispevki in s knjigami. Imena darilcev objavimo v časopisih.

Prispevke sprejema predsednik Ivan Tavčar (Krško) in podpredsednik Andrej Veble (Kapele pri Brežicah).

Čitalnica v Selnici ob Dravi priredi v nedeljo 18. avg. t. l. veselico na vrtu gostilne g. A. Dopplerja; začetek ob 3. popoldne. Čisti dobček je namenjen v dobavo cruštvene knjižnice, ki ima do sedaj jako malo knjig. Ker je v Selnici malo zavednih Slovencev in se na domačine ne moremo zanašati, prosimo uljudno vse narodnjake od blizu in daleč, naj se v prav obilnem številu udeležijo veselice. Za dobro postrežbo se bode skrbelo kolikor mogoče. Železniška zveza je prav ugodna. Iz Maribora prihaja vlak v Ruše ob 2'27, 3'41 uri, iz nasprotne strani ob 1'21. Odhaja pa: v Maribor ob 5'49, 8'19 in 11 uri, proti Dravogradu ob 8'37 ur. Od postaje do Selnice je 20 minut. Veselica se vrši ob vsakem vremenu. Cenjena društva v okolici prosimo, da ne prirede ta dan nobene veselice. Odbor.

„Slov. posojilničar“ se zove drugi, popravljeni in pomnoženi natis „Navoda o snovanju in poslovanju posojilnic“, ki ga je spisal in založil Ivan Lapajne v Krškem. Praktično navodilo prinaša na 230 scraheh v navadni osmerki sliko in življenjepis g. M. Vošnjaka, kateremu je posvetil pisatelj knjigo o priliki njegove 70 letne. Knjiga stane 3 K trdo in lično vezana, 2'40 kron mehko vezana in K 2 broširana. Dobiva se pri pisatelju v Krškem.

II. izkaz za Matkov spomenik.

Krajni šolski svet rajhenburški 60 K. Posojilnica rajhenburška in oo. trapisti po 10 K; gg. F. Kocjan, J. Cerjak, M. Presker po 4 K; gg. Rainer, Kosar, Kocjan, Shubert, Vutkovič, Kralj po 2 K; gg. M. Cerjak, Šerbec, Avsenak, Pohlé, J. Radej, F. Ivanc, Marinč, Fischer, Rathey, Kokot, L. Rainhofen, A. Kunej, F. Sajovec, Zupanc, gospa Rainhofnova, Jvančičeva in Zenerjeva, gđ. Ivančeva po 1 K; g. Žmavc 80 vin.; g. Fr. Kranjc 60 vin.; gg. Danko, Miklavšič, Krenal, A. Stergar, Kinčič, Agrež in gospa Lenartova po 40 vin.

Spomenik se odkrije dne 31. oktobra t. l. Vsem darovalcem: Bog plati!

Hiša, zraven 4 arala zemlje, obstoječe iz njiv, gozdov, sadovnjakov, je na prodaj. 10 minut od trga. Cena 4000 kron. —
Nadaljno se izve pri: Josip Šraml-u, keyaškem mojstru v Smarju pri Ješah.

Sprejme se na hrano in stanovanje

gospodična

ki želi kako šolo obiskovati v Mariboru, pri boljši mali družini. Naslov se izve pri upravnistvu tega lista.

Brivski učenec

z dobro šolsko omiko, slovenskega in nemškega jezika zmožen, se s 1. septembrom sprejme. 150 l

B. Zupanc, brivec, Laški trg,

100 veder rudečega

VINA

iz sromeljskih in bizeljskih gorih prodaja

Mihael Žmavc, trgovec v Rajhenburgu.

(Cena po dogovoru.)

Kot učenka

želi vstopiti v kako trgovino 19letno dekle, ki ima izvanredno veselje do trgovine in je vajena tudi drugih gospodinjskih opravil. — Ponudbe se prosijo pod „marljiva in poštena“ št. 148 na upravnništvo „Nar. Lista“ v Celju.

Delavci se sprejmejo vsak čas

za visoko plačo v premogovniku v Škalah, železniška postaja Velenje na progi Celje-Spodnji Dravograd. — Stanovanja na razpolago. 88 10-4

V mestu Mariboru se prodaja

hiša z gostilno

enonadstropna, na dobrem mestu, v bližini glavnega trga, zaradi rodbinskih razmer pod jako ugodnimi pogoji. Več pove Ivan Veras, gl. zastopnik „Slavije“ v Mariboru, sodnijska ulica št. 17. 138 3-1

Dober, priden

kovač

se išče za obcestno kovačnico. Mož bi bil obenem prevažalec na brodu čez Savo. Vprašati je v graščini BLANCA pri SEVNICI (Sp. Štajersko). (125) 3-1

Surovo maslo za čaj — suhe gobe

kupuje v vsaki količini

A. Schanil, Dunaj VIII., Skodagasse 15. 88 10-2

Mlin se da v najem

v občini Višnjavas pri Vojniku. Mlin je na novo popravljen, s tremi tečajji, na močni vodi, v dobrem in lepem prostoru; zraven je tudi nekaj zemljišča; najemnina do dogovora. Več se izve pri Rok Lončar-Ju v Višnjavi pri Vojniku. 4-2

Dobro žgano opeko

prepisane velikosti, prodaja vsako množino

Delniška pivovarna v Žalcu.

Učenec za fotografijsko obrt

se takoj sprejme v uk starost od 16 let naprej; z dobrimi šolskimi spričevali; naslov pove upravnništvo „Narodnega Lista“ v Celju. ☞ Za odgovor naj se doda znamka za 10 vinarjev. ☞ Sprejme se tudi ☞

že izučeni fotografijski pomočnik.

149 10-1

NAJNOVEJŠA IZNAJDBA!

Velik požar

zamore se lahko in : naglo pogasiti le s

Smekalovimi brizgalnicami

z 40% delavske sile pomanjšanim ravnotežjem nove sestave, koje od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. — V vsakem položaju delujoče kretanje brizgalnic nepotrebno!

R. A. Smekal, Zagreb

skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk in gospodarskih strojev ter motor-mlinov.

☞ Odplačevanje na obroke ☞ ☞ 129 odlikovanj! ☞

PRAKTIČNI ZDRAVNIK IN ZOBOZDRAVNIK
dr. Janko Ser nec je odpotoval do 9. kimovca.

Zahvala.

Podpisani odbor „Sokola“ v Žalcu si usoja se najtopleje zahvaljevati vsem, ki so pripomogli, da se je slavnost razvitja sokolskega prapora obnesla nad vse krasno. V prvi vrsti nam je čast zahvaliti se velerodni gospej Ani Roblekov, ki je blagovolila kumovati našemu praporu, za ta prijazen izraz naklonjenosti žalskemu „Sokolu“. Najlepša hvala veler. gospej kumici in velespoštovanim damam iz Braslovč, Celja in Žalca za krasne trakove. Iskrena hvala vsem velespoštovanim damam, ki so z največjo vnemo in požrtvovalnostjo skrbele, da so bili šotori okrasno okrašeni in bogato založeni. Sodelovati so blagovolile blag. gospe: Berdajsova, Brinerjeva, Cvenklova, Detičekova, Grešova, dr. Kalanova, Kunšičeva, dr. Šukljotova in Tavčarjeva ter velerodne gospice: dr. Bergmanova, Brišnikova, Hiflerjeva, Ježovnikove, Kalšekova, Korentova, Krašovičeva, Kunstova, Lasnicova, Lipoldova, Piklova, Pospehova, Senicove, Šircatova, Šušteršičeva, Vabičeve, Virantove in Zanierjeva. Iskrena hvala vsem vrlim narodnim dekletom, ki so pletle vence za slavnost. Najiskreneje se zahvaljujemo gospodu kaplanu Štefanu Belšaku, ki je blagovolil naš sokolski prapor blagosloviti. Zahvaljujemo se najtopleje veler. gospodu županu Josipu Širci in celemu-sl. obč. odboru za lep pozdrav pred trško bišo. Iskrena hvala sl. županstvu, ki nam je blagohotno šlo pri slavnosti na roko. Prav lepa hvala velespoštovanemu državnemu poslancu gosp. Francu Robleku, ki je blagohotno prepustil svoje prostore za veselico. Iskrena hvala vsem, ki so pripomogli k sijaju te sokolske slavnosti v Žalcu. Zahvaljujemo se sl. pevskega društva „Edinost“, ki je blagovolilo prirediti podoknico vlr. gospej kumici in zbranim sporedom pri koncertu sodelovati. Iskrena hvala tudi vsem drugim pevskim društvom, ki so blagovolila sodelovati pri koncertu. Zahvaljujemo se vsem slavnim društvom, ki so nas posetila na naši slavnosti, zahvaljujemo se sl. žalski požarni brambi, da je blagovolila oddelek svojega moštva postaviti na slavnostni prostor. Priserbna hvala vsem bratskim društvom, ki so blagovolila pri javni telovadbi sodelovati.

Žrebje so blagovolili zabiti: gospa kumica Ana Roblek, za braslovške Slovenke gospica Vrankovičeva, za celjske Slovenke gospa dr. Karlovšekova, za žalske Slovenke gospica Fani Vabičeva. Hrvatski Sokol v Varaždinu, „Slov. sokolska zveza“ in „Sokoli“ v Braslovčah, Brežicah, Celju, Domžalah, Gradcu, Jesenicah, Kranju, „Žensko telovadno društvo Ljubljana“, Sokoli v Ljubljani, Ljutomeru, Trstu, Mariboru, Mozirju, Šiški, Trstu, Trzinu, Žalcu in Žirih, nadalje državni poslanci dr. Rybač, Vinko Ježovnik, Franjo Roblek, župan Josip Širca, nadalje Šaleška čitalnica v Šoštanju, Pevsko društvo „Vranska Vila“, akad. društvo „Ilirija“ v Pragi, akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu, kmet. društvo „Vrtnar Vrbe“, Bralno društvo Loznica, Posojilnica v Žalcu, Slov. pevsko društvo „Edinost“ v Žalcu, Čitalnica v Žalcu, Čitalnica v Celju, Org. svob. n.-n. dijakov, pož. bramba v Kapli, v Gotovljah in Žalcu.

Iskrena zahvala vsem, ki so blagovolili prispevati za šotore in ki so gmotno podpirali našo slavnost. Zahvaljujemo se tudi slavni „Šoštanski narodni godbi“, ki se je potrudila nuditi nekaj dovršenega. Nazdar!

Ed. Kukec, t. č. starosta.

Fr. Lipold, t. č. tajnik.

Zahtevajte v vseh tobakarnah!

Slovenci!

Zahtevajte v vseh prodajalnah!

Kupujte izključno samo cigaretni papir in svalčične storžke izborne kakovosti

Cirila in Metoda

od katerega ima družba sv. Cirila in Metoda določene odstotke.

Edina zaloga za Spodnje Štajersko: „ZVEZNA TRGOVINA“ V CELJU.

